

Kommunstyrelsen

Eskilstuna kommuns delårsrapport 1 år 2023

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Delårsrapport 1 år 2023 för Eskilstuna kommun godkänns och läggs till handlingarna.
2. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden tillförs engångsvis 1 miljon kronor för att hantera ett förlängt uppdrag kring att organisera kommunens mottagande av nyanlända, posten är obudgeterad och belastar eget kapital.

Ärendebeskrivning

Delårsrapport 1 avser perioden 1 januari till 31 mars och är från och med 2023 en förenklad rapportering med fokus på att beskriva och analysera avvikelser inom tre huvudområden; verksamhet, medarbetare och ekonomi. Målsättningen är att minska rapporteringen men att fortfarande tydligt redovisa det ekonomiska resultatet och centrala avvikelser eller viktiga händelser som påverkat våra verksamheter eller våra medarbetare. Prognos för årets måluppfyllelse görs i delårsrapporten per 31 augusti och en fullständig bedömning av måluppfyllelsen görs i årsredovisningen. Verksamhetsavsnittet redovisar större avvikelser som tagit fokus från kommunens normala arbete eller som bedöms påverka förmågan att nå uppsatta mål. Medarbetaravsnittet fokuserar på arbetet med ett hållbart medarbetarengagemang (HME) samt sjukfrånvarons utveckling. I ekonomiavsnittet kommenteras större avvikelser i drifts- och investeringsbudgeten under delåret samt finansieringssituationen och pensionskostnaderna. En prognos för helårsresultatet lämnas också.

Det ekonomiska resultatet under årets första tre månader är negativt med 79 miljoner kronor, vilket är 219 miljoner kronor lägre än samma period föregående år. Budgeten för perioden är negativ med 130 miljoner kronor, vilket ger en positiv avvikelse jämfört med budget vid delår 1 på 51 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen förklaras främst av högre exploateringsvinster och högre utfall för skatteintäkter och generella statsbidrag än budgeterat.

Budgeterat resultat för helåret är 76 miljoner kronor och prognosen efter det första kvartalet pekar på ett resultat som understiger budgeterat resultat med 89 miljoner kronor. Det innebär att det prognostiserade resultatet blir negativt med 13 miljoner kronor för helåret.

Lagstiftningen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Detta betyder att resultatet för kommunen reducerat med samtliga reavinster ska vara större än noll. Årsprognosen som lämnas i mars pekar på att Eskilstuna kommun inte kommer att uppfylla balanskravet för 2023 utan att använda delar av avsatta medel för resultatutjämningsreserven som totalt är 200 miljoner kronor.

En förutsättning för att uppnå och behålla en god ekonomisk hushållning är att följsamheten mellan löpande intäkter och kostnader är god. För att följa utvecklingen jämförs nettokostnaden exklusive jämförelsestörande poster som främst består av exploateringsresultat och reavinster för året med föregående år. Under de första tre månaderna har nettokostnaderna ökat med 16,3 procent medan skatteintäkter och generella statsbidrag bara har ökat med 4,1 procent.

Kommunfullmäktige beslutade den 2 juni 2022 § 129 (KSKF/2022:189) att ge arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att organisera kommunens mottagande av nyanlända och i årsplan 2023 (KSKF/2022:107) ett förlängt uppdrag till och med augusti 2023. Nämnden tillskjuts engångsvis 1 miljon kronor för att hantera uppdraget hela 2023. Fortsatt hantering beslutas i samband med årsplan 2024.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Pia Järnkvist
Ekonomidirektör

—————
Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder

Delårsrapport 1 jan – mar 2023

Eskilstuna kommun

**Eskilstuna
kommun**

Innehåll

Inledning.....	2
Verksamhet	3
Medarbetare	8
Ekonomi.....	10

Inledning

Delårsrapport 1 avser perioden 1 januari till 31 mars och är från och med 2023 en förenklad rapportering med fokus på att beskriva och analysera avvikelser inom tre huvudområden; verksamhet, medarbetare och ekonomi. Målsättningen är att minska rapporteringen men att fortfarande tydligt redovisa det ekonomiska resultatet och centrala avvikelser eller viktiga händelser som påverkat våra verksamheter eller våra medarbetare. Prognos för årets måluppfyllelse görs i delårsrapporten per augusti och en fullständig bedömning av måluppfyllelsen görs i årsredovisningen.

Verksamhetsavsnittet redovisar större avvikelser som tagit fokus från kommunens normala arbete eller som bedöms påverka förmågan att nå uppsatta mål. Medarbetaravsnittet fokuserar på arbetet med ett hållbart medarbetarengagemang (HME) samt sjukfrånvarons utveckling. I ekonomiavsnittet kommenteras större avvikelser i drifts- och investeringsbudgeten under delåret samt finansieringssituationen och pensionskostnaderna. En prognos för helårsresultatet lämnas också.

Verksamhet

Kommunstyrelsen

Under första kvartalet har Eskilstuna drabbats hårt av gängkonflikter och dödligt våld. Löpande lägesbedömningar görs i samverkan mellan skola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis. Det gemensamma arbetet fortsätter.

Öronmärkta utvecklingsmedel tas inte i bruk i den takt som förväntats.

Det tar längre tid att hitta hyresgäster till Energy Evolution Center än planerat. Beror på svagare konjunktur och ändrade beteenden efter pandemin.

Bredbandsutbyggnaden i Eskilstuna drivs av marknadsaktörerna och målen för utbyggnaden har överskridits, därför har den särskilda satsningen på bredband på landsbygden inte behövt starta ännu.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Arbetslösheten har minskat det senaste året. I mars var arbetslösheten 11,0 procent att jämföra med 12,3 procent i mars föregående år. Särskilt positiv har utvecklingen varit för ungdomar 18–24 år där siffran nu är 11,0 procent att jämföra med 13,9 procent samma period föregående år. Detta är en betydligt större nedgång än riket som helhet.

Kvällsundervisningen på SFI har ökat kraftigt sedan hösten 2021. Det betyder att betydligt fler SFI-elever arbetar än vad som tidigare varit fallet eftersom det krävs intyg från arbetsgivare som styrker att eleven har behov av att kunna läsa på kvällstid.

Färre arbetsmarknadsanställningar år 2023 än de senaste åren då introduktionsjobb är en betydligt dyrare anställningsform. Språkpraktikplatser är svåra att hitta speciellt inom den kommunala organisationen, en anledning kan vara att verksamheterna har svårt att avsätta tillräckligt med handledarresurser.

Integrationsspåret är under uppbyggnad och beräknas vara i gång fullt ut tidigast i september. Utmaningar med att få till flöden till aktivitetsplikten och att ha tillräckligt med aktiviteter, även sådana som sker utanför den kommunala organisationen.

Förskolenämnden

Totalt antalet inskrivna barn i förskolan uppgick i mars till 4 957 vilket kan jämföras med 5 192 barn i mars 2022 som motsvarar en minskning med 235 barn. Under perioden januari – mars ligger volymerna på cirka 30 fler barn än budgeterat.

Utifrån volymminskningen som nu sker har förskolan kartlagt att det finns 122 övertaliga tillsvidareanställda barnskötare inom förskolan. I den omställningsprocess som pågår har ett varsel om uppsägning som omfattar 50 personer skickats till arbetsförmedlingen den 30 mars. Det pågår ett samarbete med andra verksamheter inom kommunen för att erbjuda utbildningar inom yrken där det är brist på personal.

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har kommit överens om en gemensam satsning för att nå ut till utrikesfödda kvinnor som besöker den öppna förskolan. Att öka utrikesfödda kvinnors sysselsättningsgrad är en prioriterad fråga nationellt, regionalt och lokalt. Öppen förskola

bedöms vara en mycket bra arena för att komma i kontakt med målgruppen utrikes födda kvinnor med barn i åldern 0–6 år, samtidigt som deras barn erbjuds en pedagogisk verksamhet som kan bidra till barnens utveckling.

Grundskolenämnden

Totalt antal elever i grundskolan uppgick i mars till 11 308 vilket kan jämföras med 11 260 elever i mars 2022. Under perioden januari – mars ligger volymerna på cirka 20 fler elever än budgeterat.

I grundskoleledningens genomlysning av lokaler har behov konstaterats på flera enheter, elever erbjuds inte likvärdiga lärmiljöer. Flera större byggnationer är i gång och kommer avhjälpa en stor del av behovet. I särskolan råder det brist på lokaler på vissa enheter eftersom antalet elever ökat kraftigt.

Elevenkäten i grundskolan och grundsärskolan har genomförts för elever årskurs 5 och 8 samt för vårdnadshavare med elever i alla årskurser. Svarefrekvensen har varit mycket låg på vissa skolor vilket gör att det finns anledning till översyn av vilka enkäter som behöver genomföras.

Gymnasienämnden

Det totala antalet elever i gymnasieskolan uppgick i mars till 3 295 vilket kan jämföras med 3 263 elever mars 2022. Under perioden januari – mars ligger volymerna på cirka 60 fler gymnasieelever än budgeterat.

Den kommunala gymnasieskolan har något fler elever i dagsläget än förväntat jämfört med budget. Skolorna har hittat fungerande former för att följa upp elever på ett sådant sätt att de fortsätter sina studier istället för att hoppa av sin utbildning.

Det pågår en utredning om gymnasiets organisation för att skapa hållbara förutsättningar framåt.

Kultur- och fritidsnämnden

Varje år investerar Eskilstuna kommun 2 miljoner kronor i nya offentliga konstverk, dock finns inte tillräcklig driftsbudget för att ta hand om dem.

Antal insatser inom Trygga unga genom Team Fritid tillsammans med socialförvaltningens Team Förebygg kopplat till samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) har ökat. På Årby fritidsgård har antalet besök ökat vilket är ett resultat av ett förändrat arbetssätt som bygger på att bedriva verksamhet på andra platser, att möta barn och unga i skolan och i samband med skoldagens slut och genom aktiviteter i samverkan med föreningslivet. Öppna fritidsverksamheten i Slagsta håller till i lokaler som inte är ändamålsenliga vilket medfört åtgärder i form av begränsat antal besökare i lokalen, ökad personalnärvaro och minskade öppettider. En översyn av lokalen kommer genomföras under 2023 med syfte att åtgärda problemen och skapa goda förutsättningar inför 2024.

Ombyggnation av idrottshallen i Fröslunda har medfört att den öppna idrotten inte kunnat genomföras på grund av att idrottshallen varit stängd. Eskilstuna cupen är ett nytt, stort och återkommande barn- och ungdomsevenemang i Eskilstuna som genomförs för första gången våren 2023 med 290 fotbollslag anmälda. Cupen väntas bidra till flera positiva effekter för Eskilstunas föreningsliv och besöksnäring. Genomförande av cupen kan påverka annan planerad verksamhet.

Eskilstuna kommun

Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) förlägger pre-camp i Eskilstuna inför OS i Paris 2024. Pre-camp 2024 fanns inte med i kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för 2023. Förberedelserna inför genomförande i augusti 2024 kommer kräva resurser redan under innevarande år.

Ung fritid och mötesplatsers uppdrag att i samverkan med Region Sörmland arbeta med hälsoinformatörer riskerar att behöva avslutas då finansiering saknas.

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Räddningstjänsten har under första kvartalet åkt på 332 larm vilket kan jämföras med 324 larm under samma period förra året. Mindre avvikelser har noterats i det nya samarbetet med Räddningscentral Öst. Det handlar exempelvis om att larmplaner inte har följts fullt ut och att räddningscentralen missat att första insatsperson finns i Kvicksund.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har lämnat förslag om dimensionerade planeringsförutsättningar till regeringen. Det ger en första insikt i proportionerna av det kommunen behöver göra för att stärka sin förmåga vid höjd beredskap. Inrättandet av en beredskapssamordnartjänst har påbörjats på grund av att förväntningarna på räddningstjänstens medverkan på olika nivåer i det civila försvaret har ökat markant.

Beredscapscisternen är snart på plats, men är inte klar att användas än. Det är av stor vikt att den inte ytterligare fördröjs då det är en viktig del i kommunens försörjningsberedskap.

Tillsyn och kontroller har genomförts som planerat, vilket innebär mer än 290 planerade besök och mer än 100 avloppsinventeringar. Informationsträffar för båtklubbar, gräventreprenörer och krögarnätverket har genomförts. Samordnad tillsyn har genomförts med polisen och andra myndigheter vid flera tillfällen.

Omklassningen av livsmedelsverksamheter enligt en ny riskklassningsmodell är försenad men prognosen är att samtliga verksamheter ändå ska vara omklassade i år.

Antalet anmälningar om värmepumpar, antalet misstänkta matförgiftningar, klagomål och anmälan om miljöfarlig verksamhet ökar.

Socialnämnden

Inflödet av ärenden gällande barn och unga fortsatte ligga högt under första kvartalet vilket medfört behov av fler placeringar. Ett stort antal placeringar generellt och ett högt inflöde av brukare med omfattande vårdbehov innebär att fler placeringar behöver göras externt. En anledning till de höga externvårdskostnaderna är ökningen av antalet placeringar som sker akut. Det handlar ofta om vårdtunga individer i kombination med att det är svårt att hitta och matcha akuta placeringar till utförare som kommunen har avtal med. Placeringar kan behöva göras utanför avtal vilket alltid blir dyrare.

Åtgärder har satts in i beslutsprocess och arbetssätt som bland annat handlar om att arbeta med konsultationen för att lugna ner det akuta där det är möjligt. Ett omställningspaket gällande hemmaplansvården kommer att läggas fram till nämnden för beslut i maj månad.

I Eskilstuna kostar vården för vuxna med missbruksproblematik betydligt mer än i andra jämförbara kommuner, nämnden fortsätter arbetet med att minska de höga kostnaderna.

Eskilstuna kommun

Servicenämnden

Utvecklingstakten sker långsammare än förväntat i de konsoliderade stödprocesserna. Det finns en hög förväntan och ambition på utvecklingsinitiativ men samtidigt en brist på resurser och kompetens på grund av vakanser i bemanningen.

I krisberedskapsarbetet behöver övriga nämnders behov och förväntningar i krissituationer bli klara för att kunna fortsätta förfiningen i kontinuitetsplaneringen av samhällsviktiga verksamheter.

Torshälla stads nämnd

Inga avvikelser har rapporterats.

Stadsbyggnadsnämnden

Antal startbesked för bostäder under perioden jan-mar 2023 är 103 som kan jämföras med 406 för motsvarande period förra året. Det gavs 84 slutbesked för bostäder under perioden och under samma period förra året var det 48 startbesked. Det är ett lägre inflöde av ärenden under perioden och att det har skett en inbromsning.

I detaljplanearbetet Kjula-Blacksta 1:5 och 2:7 med flera (Eskilstuna Logistikpark Norra) har salamander hittats vilket kan komma att påverka projektet.

I övrigt har inga större avvikelser identifierats eller omprioriteringar behövt göras.

Vård- och omsorgsnämnden

Att förändra arbetssätt och/eller beteenden blir alltmer utmanande inom äldreomsorgen. Orsaken är bland annat en utmanande kompetensförsörjning, brist på trygghet i grupperna, svårigheter att nå ut med information. Utvecklingsarbetet försvåras på grund av bristande kompetens och avsaknad av resurser. Svårigheterna är störst inom vård- och omsorgsboende för äldre.

Digitalt boendestöd inom socialpsykiatrin har prövats och nya arbetssätt utvecklades i snabb takt under pandemin. Flera hinder för fortsatt utveckling har identifierats. Bland annat har förändringsviljan hos berörda medarbetare minskat efter pandemin och antalet personer som nyttjar digitalt boendestöd har minskat. Det råder även oklara roller och vem som äger utvecklingsarbetet vilket bidragit till att projektet inte når full framgång. Därför görs ett omtag och fortsatt utvecklingsarbete kommer tydliggöras.

Omställningen av nattbemanning inom vård- och omsorgsboenden tar längre tid än planerat med stora ekonomiska konsekvenser som en följd.

Antalet äldre med hemtjänst uppgick i mars till 1 476 vilket kan jämföras med 1 430 hemtjänsttagare mars 2022. Ökningen av antalet timmar motsvarar cirka 1 100 timmar per månad. Under perioden januari – mars var avvikelserna mot budgeterad volym cirka 730 fler timmar per månad.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarverksamheten gick in i året med rester av tillsynsarbete från 2022 som inte granskats i tid. Detta i kombination med normalt inflöde av uppdrag om ställföreträdarskap och med flertalet handläggare under introduktion har inverkat negativt på handläggningstiderna under första

**Eskilstuna
kommun**

kvartalet. Åtgärder har vidtagits för att hålla handläggningstiderna acceptabla och en handlingsplan ska resultera i kortare handläggningstider under året.

Länsstyrelsen i Stockholm och kommunrevisionen har efter tillsyn och granskning riktat kritik till överförmyndarnämnden. Kritiken handlar om att överförmyndarnämnden behöver vidta åtgärder för att säkerställa en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Medarbetare

Medarbetarundersökningen 2022 visade ett starkt resultat för hållbart medarbetarengagemang (HME) på 80 vilket är en hög nivå jämfört med andra större kommuner. Sedan 2018 har HME totalt varierat mellan 80 och 79. Hälften av förvaltningarna har ökat sitt HME mot föregående år, varav en förvaltning markant. Andra hälften har sänkt sitt HME, men endast marginellt. Verksamheternas HME-resultat kategoriseras också utifrån gröna, gula och röda grupper beroende på vilket HME som uppnåtts. Färgerna indikerar ett gott resultat såväl som vad som behöver åtgärdas. Antalet röda och gula grupper följs upp systematiskt i förvaltningarna och centralt. Av totalt antal grupper inom kommunen har de röda grupperna minskat från 8 procent till 7 procent, medan de gula har ökat från 22 procent till 23 procent och de gröna med goda resultat ligger på samma som föregående år på 70 procent. Inom den gröna skalan ses en svag ökning på 1 procent, till att bli än mer grön som grupp. Den senaste undersökningen visade alltså att röda grupper har minskat något medan gula ökat något och de gröna står stabilt. Riktade insatser görs löpande i verksamheterna för att utveckla organisationens enheter/grupper. Exempel på konkreta insatser har handlat om att ha förenklat arbets sätt, förstärkt dialog i arbetsgrupper med fokus på arbetsbelastning samt tydliggjort rutiner. De positiva resultaten kan förklaras med att arbetsgrupper med sina chefer har arbetat för en stärkt och positiv arbetsmiljö. En annan orsak till gruppresultat i positiv riktning kan vara det fleråriga pågående arbete med relevanta insatser som påverkar chefers förutsättningar. Det är ett åtagande har prioriterats starkt de senaste åren inom kommunkoncernen. Till exempel kan det ha gett effekt på chefers upplevelse av möjlighet till något mer återhämtning i sin arbetsvardag än tidigare, vilket gett mer stöd till ledarskapet. Trots det förbättrade resultatet med goda signaler kring återhämtning, poängteras att utrymme för återhämtning fortfarande ligger för lågt. Främst ses detta på chefskategorin enhetschefer och bland kvinnodominerade verksamheter.

Sjukfrånvaron vid delår 1 bland förvaltningarna är totalt något lägre än föregående mätning. Det finns en variation mellan förvaltningarna. Mönstret som synliggörs är att bland medarbetare i kvinnodominerade verksamheter ligger sjukfrånvaron högre än i de andra verksamheterna. Sjukfrånvaron har minskat både bland både kvinnor och män, totalt från 9,1 procent till 8,4 procent. I Sverige rapporterar Försäkringskassan att det generellt finns risker i sjukfrånvaro i psykiatriska diagnoser – framför allt stressrelaterade sådana. Dessa ökar igen i hela landet efter att ha minskat under åren med pandemirestriktioner. Kvinnor står för en stor del av sjukskrivningarna på grund av psykisk ohälsa. I Eskilstuna kommunkoncernen bevakas denna risk framåt, som del i det årliga systematiska kompetensarbetet. Pandemin har under en lång period inneburit en hög belastning för chefer och medarbetare. Ett behov av återhämtning har funnits i vissa verksamheter och en särskild satsning kring återhämtning genomfördes i vissa verksamheter föregående år. Syftet har varit att stärka den sociala arbetsmiljön och hälsan och ta igen kompetensutveckling. Detta pågår redan inom ramen för ordinarie verksamhet. Uppföljning indikerar att medlen använts till olika gemensamma aktiviteter och varit mycket uppskattade bland berörda medarbetare. Medlen har lett till möjlighet att bearbeta tidigare händelser och till återhämtning.

Eskilstuna kommun

	Kvinnor mars 2022 - feb 2023	Män mars 2022 - feb 2023	Totalt mars 2022 - feb 2023		Kvinnor mars 2021 - feb 2022	Män mars 2021 - feb 2022	Totalt mars 2021 - feb 2022	Förändring, procentenheter
Total sjukfrånvaro %	9,2	5,3	8,4		10,0	5,9	9,1	- 0,7
Kort sjukfrånvaro % (0–14 dagar)	4,4	3,3	4,2		4,9	3,7	4,6	- 0,4
Lång sjukfrånvaro % (15 - dagar)	3,8	1,4	3,3		4,0	1,6	3,4	- 0,1

Ekonomi

Resultat och ekonomisk ställning

Det ekonomiska resultatet under årets första tre månader är negativt med 79 miljoner kronor, vilket är 219 miljoner kronor lägre än samma period föregående år. I resultatet ingår reavinster med 1 miljon kronor vilket ger ett negativt balanskravsresultat för perioden på 80 miljoner kronor.

Budgeten för perioden är negativ med 130 miljoner kronor, vilket ger en positiv avvikelse jämfört med budget vid delår 1 på 51 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen förklaras främst av högre exploateringsvinster och högre utfall för skatteintäkter och generella statsbidrag än budgeterat.

Budgeterat resultat för helåret är 76 miljoner kronor och prognosen efter det första kvartalet pekar på ett resultat som understiger budgeterat resultat med 89 miljoner kronor. Det innebär att det prognostiserade resultatet blir negativt med 13 miljoner kronor för helåret.

Balanskravet

Årets resultat enligt prognos	-13
Reducering av samtliga realisationsvinster enligt prognos	0
Prognostiserat resultat enligt prognos exklusive reavinster	-13

Lagstiftningen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Detta betyder att resultatet för kommunen reducerat med samtliga reavinster ska vara större än noll. Årsprognosen som lämnas i mars pekar på att Eskilstuna kommun inte kommer att uppfylla balanskravet för 2023 utan att använda delar av avsatta medel för resultatutjämningsreserven som totalt är 200 miljoner kronor.

Kostnads- och intäktsutveckling

Exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	Utfall jan - mar 2023	Utfall jan - mar 2022	Förändring
Verksamhetens nettokostnader	-2 118	-1 821	16,3%
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 930	1 854	4,1%
Finansnetto	-3	3	
Resultat	-191	36	

En förutsättning för att uppnå och behålla en god ekonomisk hushållning är att följsamheten mellan löpande intäkter och kostnader är god. För att följa utvecklingen jämförs nettokostnaden exklusive jämförelsestörande poster som främst består av exploateringsresultat och reavinster för året med föregående år. Under de första tre månaderna har nettokostnaderna ökat med 16,3 procent medan

skatteintäkter och generella statsbidrag bara har ökat med 4,1 procent. Ökningen för skatteintäkter och generella statsbidrag ligger i nivå med tidigare år men nettokostnadernas ökning är betydligt högre. Ökningen på kostnadssidan är 11,0 procent och förklaras främst av ökade kostnader för personal, främst för pensioner. Samtidigt minskar intäktssidan med 10,8 procent och den största posten förklaras av en minskning av de riktade statsbidrag delvis på grund av att ersättningen för sjuklöner som betalades ut för år 2022 inte kompenseras för 2023.

Kontroll

Avvikelse mot budget

Budgeterat resultat, mnkr	Avvikelse utfall jämfört med budget jan - mar	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse prognos jämfört med budget, helår
Skatteintäkter och generella statsbidrag	22	7 632	7 720	88
Finansnetto	8	359	371	12
Nämnderna	-23	-7 239	-7 362	-124
Övriga kommungemensamma kostnader	44	-676	-741	-65
Summa årets resultat	51	76	-13	-89
Avgår jämförelsestörande reavinster	-1	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	50	76	-13	-89

Den totala avvikelsen mellan resultat och budget för de tre första månaderna är 51 miljoner kronor. Skatteintäkter och generella statsbidrag har en positiv budgetavvikelse för perioden på 22 miljoner kronor och prognosavvikelsen på helår är 88 miljoner kronor bättre än budget. Det förklaras av att skatteintäkterna bedöms öka till följd av högre uppräknings av löner.

Finansnettot uppgår till minus 3 miljoner kronor per delår 1, vilket är 8 miljoner kronor bättre än budget. I takt med att kommande omsättningar och nyupplåningar sker på högre nivåer kommer den positiva budgetavvikelsen inte att fortsätta i samma takt resten av året. För helåret förväntas finansnettot avvika positivt med 12 miljoner. Avvikelsen beror i huvudsak på räntenettot som blir bättre än budgeterat dels på grund av något lägre marknadsräntor än budgeterat men framförallt på att nyupplåningen i slutet på 2022 och inledningen på 2023 varit betydligt lägre än budgeterat.

Nämnderna har en negativ avvikelse mellan resultat och budget för de tre första månaderna på 40 miljoner kronor och lämnar en prognos som avviker negativt med 124 miljoner kronor. I tabellen nedan redogörs för avvikelse och prognos per nämnd.

Övriga kommungemensamma kostnader avviker positivt med 44 miljoner och det förklaras främst av stora exploateringsvinster som genomförts tidigare på året än budgeterat. Prognosen för övriga kommungemensamma kostnader är negativ med 65 miljoner kronor, de största positiva avvikelserna är exploateringsvinster och avsatta budgetmedel främst för nya boenden som inte bedöms användas

2023. De negativa avvikelserna består främst av pensioner och obudgeterade tillskott till verksamheterna.

Pensionskostnaden ökar kraftigt jämfört med föregående år till följd dels av ett nytt pensionsavtal och dels till följd av att den höga inflationen påverkar de förmånsbestämda pensionskostnaderna väldigt kraftigt. Totalt förväntas pensionskostnaderna uppgå till 760 miljoner kronor 2023, vilket är en negativ budgetavvikelse med 32 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att inflationen varit högre än beräknat. Prognosen är mycket osäker då anställda med förmånsbestämd pension under våren ska välja vilket pensionsavtal de ska tillhöra. Utfallet av detta val kommer att påverka pensionskostnaderna 2023.

Nämndernas budgetföljsamhet, inklusive över- eller underskott tidigare år

Nämnder, belopp i mnkr	Avvikelse utfall jämfört med budget, jan-mar	Budget helår	Avvikelse prognos jämfört med budget, helår	Avvikelse prognos jämfört med budget, procent
Kommunstyrelsen	6	492	8	1,5
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-5	488	-28	-5,8
Förskolenämnden	5	665	-4	-0,6
Grundskolenämnden	7	1 456	-17	-1,2
Gymnasienämnden	1	417	0	0,0
Kommunrevision	0	4	0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-2	336	0	0,0
Miljö- och räddningstjänstnämnden	-1	100	0	0,0
Servicenämnden *)	-14	804	0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	-9	622	-3	-0,4
Socialnämnden	-9	405	-39	-9,5
Torshälla stads nämnd	2	52	0	-0,6
Valnämnden	0	2	0	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	-21	2 186	-40	-1,8
Överförmyndarnämnden	0	14	0	0,0
Summa nämnder	-40	8 043	-124	-1,5

Nämndernas resultat efter årets första tre månader avviker negativt med 40 miljoner kronor jämfört med budgeterat resultat för perioden. Prognosen för helåret är negativt med 124 miljoner kronor och hänför sig främst till fyra nämnder. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden avviker

negativt med 28 miljoner kronor vilket förklaras av ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd som främst beror på att beloppen som utbetalas ökade betydligt 2023 kopplat till ökningen av referenskostnaden. Grundskolenämnden avviker negativt med 17 miljoner kronor och beror på att tilläggsbeloppet bedöms överstiga budgeterade kostnader med 20 miljoner kronor. Socialnämnden lämnar en negativ prognos på 39 miljoner kronor vilket förklaras av att kostnaderna för externvård och familjehemsvård överstiger budgeterad nivå. För vård- och omsorgsnämnden förklaras den negativa prognosen på 40 miljoner kronor av ökade volymer inom hemtjänsten samt högre kostnader inom vård- och omsorgsboenden och inom funktionshinderområdet än budgeterat.

Kommunens nettoinvesteringar

Investeringar, miljoner kronor	Utfall jan-mar	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse prognos jämfört med budget, helår
Fastigheter	107	990	862	128
Gator och vägar	17	145	145	0
Medfinansiering till statlig infrastruktur	24	8	26	-18
Övrigt	4	49	43	6
Affärsverksamhet inklusive exploatering	4	203	198	5
Summa anläggningsinvesteringar	156	1 416	1 295	121
Inventarier beslutade av nämnden	9	106	93	14
Summa kommunen	164	1 522	1 388	135

Större avvikelser mot investeringsbudgeten

Projekt	Total budget	Total prognos	Avvikelse total prognos jämfört med total budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsprognos jämfört med årsbudget
Specialisten 1, Trumslagargården, anpassad grundskola	330	330	0	30	0	30
Kjula skola	66	66	0	16	0	16
Slagstaskolan, kök	18	18	0	18	0	18
Lundbyskolan, kök	19	19	0	19	0	19
Hällby skola, kök	15	15	0	15	0	15
Backa 2:1, Gruppboende Skogstorp	20	20	0	20	0	20
Medfinansiering GC Kvicksund	29	29	0	8	26	-18

Investeringarna i kommunen uppgår till 164 miljoner per delår 1, där 155 miljoner utgörs av anläggningsinvesteringar, som i huvudsak är lokaler, vägar och andra större anläggningar och 9 miljoner avser inventarier. Årsprognosen för anläggningsinvesteringarna är 1 388 miljoner kronor, en avvikelse mot budget med 135 miljoner kronor. Det är i huvudsak fastighetsinvesteringar som avviker och det beror på förskjutningar i tidsplaner, där flera projekt som planerats inte kommer att påbörjas under året och därmed har 0 i årsprognos.